

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Середа, 23 квітня 1969

В АМЕРИЦІ

СЕКРЕТАР ПРАЦІ ДЖОРДЖ П. ШУЛЦ ОБІЩАЄ
Конгресові, що на один із 16,500 членів Корпусу Праці не втратити праці, хоч ті відійдуть КП, в яких вони були zatrudнені, з 1-м липня ц. р. будуть закриті. Шульц зізнався в Палаті Високої Комісії і сказав, що кожний член Корпусу Праці із ліквідованих відділів буде перенесений до якогось іншого відділу, де зможе працювати та вишколюватися. Згідно з зарядженням Президента 59 таворів праці зі всіх 106 будуть закриті. Це закриття таворів праці заощадить 100 мільйонів дол. 6 років тому, в 1964 році, можна було вишколити 27,000 членів Корпусу Праці, а цього року з таворового вишколу можуть скоротити 363,000 осіб.

НАВІСНИЙ СУД ЗСА ПІДТРИМАВ ФЕДЕРАЛЬНИЙ ЗАКОН, згідно з яким вважається злочинним грози президентів і віце-президентів ЗСА убивством. Та одночасно цей сам суд вирішив, що не можна на основі цього закону карати того, хто являється "політичним переможцем". Щоб можна було когось карати за погрозу вбити президента або віце-президента, то мусить бути дійсна погроза фізичного виступу проти них. Суд вирішував апеляцію 21-річного Роберта Воттса з Нью-Йорку, якого засуджено до 4-річного ув'язнення за припинення кар'єри, що він сказав, що коли б його змусили стати воюючим і нести кріс, то "першою людиною, яку він убив би цим крісом був би Ліндон Б. Джонсон". Суд ухвалив цей засуд, вважаючи, що тут не було дійсної погрози вбити президента.

ГОМФРІ ПОЧИНАЄ КРИТИКУВАТИ республіканський Уряд президента Ніксона. Досі він хвалив Президента, загалом його законотворчу політику. Промовляючи на різних зборах Антидемократичного Лігу Вільяма Гомфрі у Вашингтоні, колишній віце-президент Гомфрі Г. Гомфрі твердив, що Уряд Ніксона непослідовний, і тому нема згоди між ним, що представники цього Уряду говорять і що роблять. Ці закиди Гомфрі відносяться до того, що говорить Уряд в справі громадянських прав, і що діється в цій діяльності. Пентагон не домагався, щоб його доставили не робили різниці при прийманні на працю робітників, а Департамент Справедливості оскаржує за подібні провини деякі текстильні фірми.

СЕКРЕТАР ЗДОРОВ'Я, ОСВІТИ та ДОБРОДІЯНИЙ Роберт Г. Фінч повідомив, що він планує студії над тим, як підняти діє на риб в озері Мішиген комахових члеників, так званих порохом ДДТ. Виявляється, що риба, що в озері Мішиген їсть в собі частини ДДТ, різні частини більше частини мільйонів пороху ДДТ, ніж це дозволено для споживання людьми. Адміністрація Харві і Ліна сконфіскувала великі запаси доскоп та його виплила, як шкідливий для здоров'я. Шпорок в озері Мішиген ловлять доскоп вартості 60 мільйонів дол. Конгресмен Форд із Мішигену протестував проти конфіскації доскоп, тому треба нових дослідів, щоб підтвердити шкідливість затруєної риби для здоров'я, зловленої в озері Мішиген.

У СВІТІ

СОВЕТІ ПЕРЕВОДЯТЬ тепер спроба з своїми наймогутнішими атомовими ракетами "СС-9", які мають запас вище 5,000 миль, отож можуть поцілити також атомові центри в Америці. Ті советські спроби — виявляють державний секретар Вільямс Роджерс в минулий понеділок у своїй промові до 1,500 журналістів і гостей на банкеті у Вальдорф Асторі в Нью-Йорку — будуть вестися до 15 червня ц. р. Совети виступляють ті ракети з ближче великого пункту в СССР в сторону Тихого Океану, а обшир, контролюваний советськими кораблями.

В СІДНІЙ В АВСТРАЛІІ З ПАРАДОМ ПРИЙМАТИ і вітали американського віце-адмірала Волтера Бамбергера і 21-річного сержанта Ернеста МекКомаса з програми австралійської — американської привази та взаємної турботи. Названий сержант був 100,000-им американським військовиком, який прибув до Австралії на відпустку і відпочинок з В'єтнамського фронту. Адмірал Волтер Бамбергер з заступником команданта американської флотії на Тихому океані.

З КОМУНІСТИЧНОГО КИТАЮ ВИБІВНУЛИ кореспондента малярської комуністичної пресової агенції, Карелі Патака, сказавши йому вижити найдалі до трьох діл. Комуністичні власті закинули йому, що він перекручує і фальшиво навіглює події в Комуністичному Китаї і цим "провокує" китайський народ.

НА СЕРЕДЗЕМНЕ МОРЕ ПРИВІЗ ще один великий советський воєнний корабель: гелікоптеросець "Ленінград" вистоти 18,500 тонн. Він переправив в минулий понеділок Дарданельську протоку від Чорного моря і скріпив советську флоту у східній частині Середземного моря, яка нараховує вже коло 40 кораблів різного типу. Гелікоптери, стаціонарні на "Ленінграді", узброєні ракетами.

У ПРАЗІ ВІДБУЛОСЯ маніфестаційне зібрання з нагоди 90-х років від дня народження Леніна. Один з найврівніш Москві чеських комуністів, Любомир Стругаль, виголосив в імені проводу компартії ЧССР колективний у супроти Москви промову. Прийняли були 3,200 осіб, які підхопили оклик Стругала "Хай живе Советський Союз".

УРАД ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНІ ПЕРЕСЛАВ Єгнатові, Сирі і Іракові ноти з пересторогою, щоб ті держави не робили нічого, що загрожувало напруженню в ситуації на Близькому Сході. Чехо-Словаччина постійно постачає зброю із своїх відомих у всьому світі фабрик Скода і тому зацікавлена в тому, щоб на Близькому Сході панував мир і тамешні арабські держави були економічно сильні і здатні — платити за свої задоволення.

УРАД ПІВНІЧНОЇ ІРЛАНДІЇ ОБВИНУВАЄ т. зв. Ірландську Республіканську Армію, себто підпільно-революційну організацію, щомагає з'єднання обох частин Ірландії в одну суверенну й від Британії незалежну державу, що це та організація перекриває в минулому тяжкі динамітові атентати проти збірника води й електрики та підкидала бомби під 9 поштових станцій у Бельфасті. Названа ірландська організація заперечила тому закиди і з свого боку оскаржила північно-ірландських протестантських екстремістів, що це вони перекривали такі провокаційні терористичні замах.

Урад проєктус звільнити від оподаткування осіб з малими прибутками

Вашингтон. — Член Палати Комісії Способа і Засоби, яка вирішує всі податкові законопроєкти, прихильно прийняла нові податкові законопроєкти, які відно до Конгресу президент Ніксона. Згідно з цими проєктами особи з малими прибутками, яких Адміністрація соціального забезпечення вважає за "бедняків", будуть зовсім звільнені від оподаткування. Багато платників податку, які різкими способами звільнювалися від податку, бо жертвували на різні добродії цілі або мали свої капітали в різних банках, прибуток від яких звільнений від оподаткування, згідно з новим законопроєктом будуть мусити платити податок. Голова Палати Комісії конгресмен Вільям Д. Мілліс заявив, що цей урядовий проєкт треба буде доповнити, щоб багаті платили федеральний податок. Конгресмен демократ В. Мілліс і республіканець конгресмен Джан В. Вирне грали в підсудок кретаєні скаргу Чарльза Е. Вокера і асистентів секретаря Едвіна С. Когенові, бо вони за три місяці праці в Департаменті Скаргу зуміли виготовити численні податкові проєкти. Згідно з новим проєктом самітні особи платитиме податок аж тоді, коли їх прибуток буде більший від \$1,700. Тепер вони платять \$117 податку. Родина з двома особами платитиме податок від прибутку більшого як \$2,300, тепершній податок становить \$100. Родина з трьома особами — \$2,900 (88), чотирьох \$3,500 (74), п'ятих — \$4,100 (60), шістьох — \$4,700 (46). (Перше членство визначав прибуток, а друге в скобках тепершній податок).

Егню твердить, що ракети Сейфгард — це відповідь на зброєння СССР

Нью-Йорк. — Віце-президент Егню, промовляючи до 1,400 осіб на прийнятті Республіканського Вояра американської преси, заявив, що Уряд президента Ніксона планує розбудувати систему оборони проти несподіваних атак ракет Сейфгард, що СССР може використати в роках 1973-1975. Сила ЗСА може спричинити те, що СССР радніше говоритиме про мир — твердив віце-президент Егню.

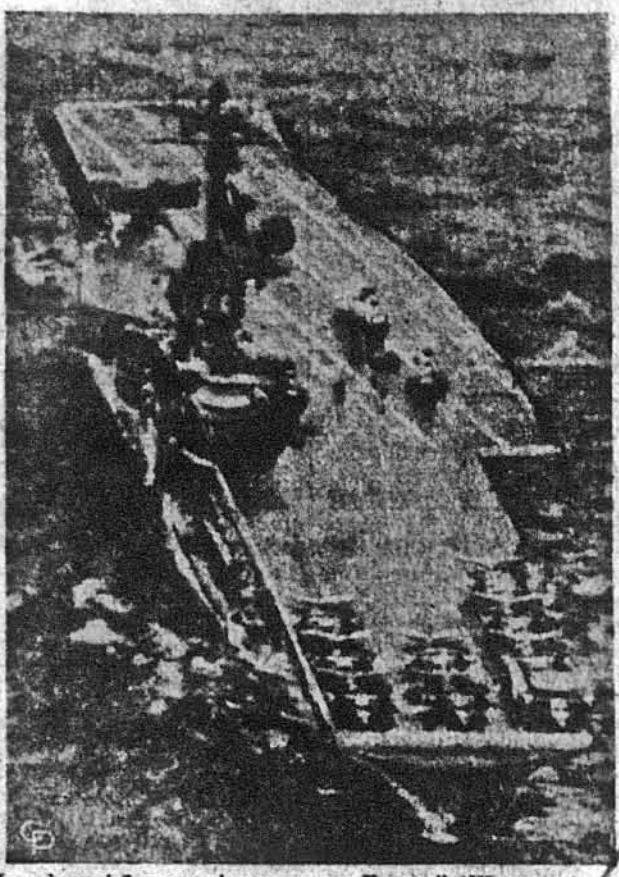
Румсфелд — новий директор Уряду Економічної Можливості

Вашингтон. — Президент Річард М. Ніксон найменував 38-річного конгресмена республіканця з Ілліноїсу Дональда Румсфелда на директора Уряду Економічної Можливості. Одночасно Д. Румсфелд став асистентом Президента з речового члена Президентського кабінету. Як директор Уряду Економічної Можливості він не діятиме жадної платні, але як асистент Президента матиме \$42,500 річно. Повідомляючи про цю номінацію, Президент хвалив нового директора Уряду Економічної Можливості за його відвагу покинути певне становище конгресмена та піти на пост, який є констатувальним і непевним. Р. Ніксон пропонував Д. Румсфелдові цей пост давно, але довго треба було часу, щоб переконати Ілліноєвського конгресмена зайняти нове становище, яке, як давніше говорив, мало б бути ліквідоване. Номінація Румсфелда свідчить про це, що Ніксон не думає ліквідувати Уряд, який буде поборювати бажовство в цій країні.

Емануїла Притулу переобрано на голову Балтиморської Округи УНС

Балтимор, Мд. — Минулої неділі, 20-го квітня 1969 р., тут у приміщенні "Самопоміч" відбулися загальні збори Округової Комітету Відділу УНСОюзу Балтиморської — Вашингтонської Округи. Збори проводив дир. Емануїл Притула, а секретаріою проф. Михайло Хома. У зборах узяли участь представники шести Відділів. Основною зборів була програмова доповідь головног секретаря УНСОюзу, Я. Яковлєва. На ному "75-річчя Юлєй УНС та зв'язані з ним завдання Округи та всіх її Відділів". Доповідач з'ясував великі зобов'язання всіх союзних діляч у відношенні до ювілейної УНСОюзу, а його ювілейному році та неможливості здобути власне в цій році більш як звичайно, успіхів. Для прикладу подав, що в цій році дозрівав 4,000 грамів тих членів УНС, які прибули до Америки й Капіталі після останньої світової війни і це може бути великим джерелом втрати членів, а водночас дає злижову нагоду здобути в цій саме році дещо більше нових членів, якими забезпечити тих членів, які від УНСОюзу відходять. Успіх цих невідат заважає виключно від активності та відданості союзних діляч. Жива дискусія доповнила та розвинула думки доповідача. Взяли в ній участь Т. Хай, М. Кор-

Совети недоволені посиленням американської флотії на Далекому Сході

На світліні бачимо літакоосець "Горнет" (Шершен), який масштатично пливе в сторону Японського моря, щоб стати членом морської ескадри, яке заохоронитиме американські ескадри й кораблі проти нових північно-корейських провокаційних наскоків. Водночас те з'єднання буде пересторогою для Північної Кореї, що вона може перестати блискавично відступати для кожну нову провокацію. Літакоосець "Горнет" пливе у супроводі шістьох інших літакоосців.

Москва. — Советський уряд закликає ушній "протест" проти посилення американської морської флотії на Далекому Сході. Такий сам ушній протест заклала советська амбасада у Вашингтоні. Американський амбасадор у Москві Джейкоб Вільямс відповів советському віце-міністрові закордонних справ Василеву Кузнецову те саме, що сказав заступник державного секретаря Елліот Річардсон у Вашингтоні. Аналогічно Добринові: що формування окремого воєнно-морського з'єднання на Японському морі сталося внаслідок неспровокованої атаки Північної Кореї проти неозброєного американського літака "ЕС-121" і що та морська флотія призначена закла охорони американських військ у Південній Кореї та літаків і кораблів проти можливих дальших провокацій з боку Північної Кореї. В цій справі сказав найавторитетнішу заяву президент Ніксон 18 квітня ц. р. Американське воєнно-морське з'єднання на Японському морі недалеко Північної Кореї нараховує вже 24 кораблі включно з найбільшими одиницями. Після кількох днів перебування в японській базі Йокосука влітку там також великий військовий корабель "Нью Джерсі". Совети недоволені з посилення американських воєнно-морських сил на Далекому Сході, але самі до раз посилюють власну воєну флоту на Середземному морі, до якого не притикають кордони СССР.

У Тант стверджує фактичний стан війни в обширі Суєзьного каналу

Об'єднані Нації. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант переслав офіційного листа до Ради Безпеки ООН, в якому стверджує, що проголошене внаслідок заходів Об'єднаних Націй перемир'я між Ізраїлем і його арабськими сусідами насправді не існує та що, навпаки, в обширі Суєзьного каналу існує фактичний стан війни. Від 8 квітня ц. р. ситуація значно погіршилася. Міжнародна військова Комісія Об'єднаних Націй, яка стаціонарована на Близькому Сході, у кожному випадку стріляючи по між Ізраїлем та Єгиптом намагається встановити перемир'я, але спокій тривав найбільше до наступного дня, коли-то знову починаються боєві дії. У Тант не вимагав скликання для цієї справи формального засідання Ради Безпеки ООН, але звертав увагу її членам, що необхідно повернути тривале перемир'я. З'єднані Стейтс негайно відповіли той закликом У Танта. Речник Державного Департаменту Роберт Мек Клойд проголосив заяву, в якій стверджує, що впродовж останніх 12-ох днів день-у-день відбувалися гарматні двобої попереч Суєзьний канал. ЗСА зверну до всіх сторін на Близькому Сході — не погіршувати ситуації агресивними діями.

У Північній Ірландії може прийти до вибуху громадянської війни

Лондон. — Відносини в управлінні протестантської Північній Ірландії настільки загострилися, що погрожують вибухом громадянської війни між католицькою північною меншістю і протестантською більшістю. Відносини ускладнені ще реакційним становищем керівної партії "юніоністів", які протиставляють реформі виборчої права, за яким все це гомос у виборах до автономного парламенту в Бельфасті та комунальних рад мають тільки громадяни, а не свого віку. "Юніоністи" й

Кремль вдоволений своєю „перемогою“ у Празі — вітає Гусана, наступника Дубчену

Москва. — Советські керівники заманіфестували своє вдоволення з приводу цієї своєї перемоги на терені Чехо-Словаччини, якою стало відсунення Александра Дубченка з становища першого секретаря компартії Чехо-Словаччини та поставлення на його місце "твердої" Густава Гусана. На урочистому відзначуванні на Кремлі 99-літніх роковин з дня народження Леніна у приватності 5,000 осіб, речник компартії СССР Іван Капітонов промовляв, наведу спроб реакції відвернути Чехо-Словаччину з її соціалістичного шляху. Той і подібні інші звороти промови Капітонова ентузіастично оплескували Леонід Брежнєв, Алексій Косигін, сателітський польський Владислав Гомулка, малярський Янош Кадар, болгарський Тодор Живков, єгипетсько-німецький Вальтер Ульбріхт та зовнішньомонгольський Юмжагін Тоседенбалз, — тільки румунський президент Ніколай Чеушеску сидів мовчки з заложеними руками. Чеські делегати, прем'єр Олександр Черній і новий партійний провідник Густав Гусак, також оплескували радість москалів, що загинула воля у Чехо-Словаччині. Всі ці і інші комуністичні керівники прибули до Москви на засідання Ради взаємної економічної допомоги, або т. зв. Комерекон. Західні обсерватори припускають, що Гусак і Черній будуть вшановуватися в Советі нагородами за "вигнєння" Дубченка і Смирновського у формі посиленої советської економічної допомоги.

Посилують заглушування закордонних радіопередач, атакують у пресі

Київ. — ЦК КПСС стурбований кожним безперервним зв'язком з радіо Заходу з народами Советського Союзу, особливо ж радіопрограми деяких закордонних станцій. Від дня, коли до влад, замість сканеного Дубченка, прийшов сталінський Гусак, на території Чехо-Словаччини почали заглушувати закордонні радіопередачі чеською, словацькою, українською та угорською мовами. Посилують заглушування закордонних радіостанцій, що передають із Риму, Мадриду, Мюнхена, Вашингтону, Оттави, Монреаля українською мовою та українською. У советській пресі відбувся випадок проти закордонних радіостанцій. Київський журнал "Україна" з лютого ц. р. помістив односторонню "картинку": рука ки-
дає доллара в пельку "радіомоби", яка мала б промовляти до мікрофону з ледь помітним написом "Голос Америки" — останній часок та станція передає орадіо деяких документів з України, в яких протестується проти русифікації тощо. У журналі "Перець" з 3/1969 опублікована "картинка" на англійську радіомовність ВІВІСІ, яка, до речі, передає програми на території СССР, в тому і в Україні, лише на "робочий мовний". Крім української програми ВІВІСІ, досі не бачився записи, "Перець" ніколи зацікавлений навіть до тієї радіостанції. У промові П. Шолеста й подібних ставленнях Москви в Україні стає зрозумілим, що "розкладницьку" діяльність закордонних радіопрограм.

Всч. о. Сергій Кіндзерявий-Пастухів назначений адміністратором УПЦ в Ензілі

Бруклін. — З Духовної консисторії Української Православної Церкви в окілї інформують, що високопреосвященний А р х ієпископ Палладій назначив Всечесного о. Сергія Кіндзерявого Пастухова адміністратором цієї Церкви та доручив йому керувати справами діоцезії. Високопреосвященний Архієпископ Палладій вже від довгого часу недухує, що утруднює йому активне керування церквою. На початку березня о. Сергій був такою назначений настоятелем катедрального собору Святої Тройці в Брукліні. Н. П. Отець Сергій Кіндзерявий-Пастухів закінчив богословські студії на університеті в Брїтанії, в Німеччині. Новий о. Адміністратор з авторитетом дох богословських праць, а саме: "Дерево життя" — твір про хрест, та "Жива Церква" — роздумування; як різноманітні, що підручник кобзарства в українській та англійській мовах — "Кобзарь — Вандура", який в скорому часі вийде в друку. Отець Сергій є керівником школи гри на бандурі і в відомий перекладач і моделює ділеч.

Суспільна Служба Українців Канади одержала чартер

Торонто (В.Д.). — У присутності представників організації і української преси, відбулася тут 15-го січня ц. р. у бюрі провінційного секретаря і міністра громадянства Роберта Велча, церемонія вручення чарту суспільної опіки Ів. Яремка Велча передав голові СУКУ п. В. Ухачеві. У своїй мові голова СУКУ п. Ухач сказав, що Суспільна Служба Українців Канади приміщується у власному будинку при вул. Бетгурсь ч. 362 у Торонті. Постала вона у 1940 р. як Український Допомоговий Комітет. Тепер на добровільній базі веде: бюро поради, світлицю для старших віком громадян, щорікову перекладу збіркову акцію у Торонті "Тог Лей", з якої дає запомогу потребуючим, виключно-відпочинковим оселя і садкам. Встановлено Стівенсінський фонд ім. М. Охримовича для студентів українців, які студіюють проблематику суспільної праці. Завдяки відданій і жертвенній праці попереднього і теперішнього голів та їхніх численних співпрацівників, СУКУ стала поважним опікуном і "прибіжником" для багатьох наших людей. Враховуючи ці заслуги і працю провінційного уряду вперше видав чартер для подібної організації. Вей старшина для одержання чарту переводив наш молодий алеактивний громадянин адвокат Р. Ботюк.

СВОБОДА SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year \$18.00; six months \$9.50; three months \$5.00. For UNA members monthly \$5.00.
Статті підписані їх авторами, не несуть відповідальності за зміст редакції.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Послуги студентів ворогові

В останні тижні студентські заворушення прибрали знову розміри, які стривожили американське громадянство. Поперше, тереном тих заворушень стали високі школи із світовою маркою, як ось університет Колумбійський в Нью-Йорку, Гарвардський в Кембриджі та Принстонський, випускники яких мають не менше автоматично відкритий шлях до життєвої кар'єри; подруге, студенти вже не обмежувалися «сидячим страйком» на сходах університетів чи в їх коридорах, але й допускалися до актів насильства супроти адміністрації та колеги професорів, силоміць викладаючи їх з будинків. І, врешті, студенти — демонстранти почали виразно відокремлюватися по таких чинностях університетів, які посередньо, а то й безпосередньо пов'язані з обороною країни. Ось так, наприклад, студенти — страйкарі вимагали скасувати старшинські вишкільні курси на терені університету, заборонити в університетських кемпусах рекрутацію добровільців до національної гвардії чи корпусу морської піхоти, припинити всі дослідження в лабораторіях для військових цілей. У Гарвардському університеті група студентів — авантюристів допустилася просто кримінального злочину: сплюндрували акти секретаріату, викрали таємні документи — листування університетських властей з військовими чинниками, і почали їх оприлюднювати, як ніби компромітуючі для університету реєстрації. У Принстонському університеті вимогли працю рекрутаційної комісії корпусу морської піхоти.

Такі і подібні виступи студентів настільки глибоко порушують військові інтереси держави, що відомий коментатор Дейвід Лоренс у першому ж реченні своєї статті п. з. «Студенти допомагають ворогові» стверджує: «Молоді люди, під поганим проводом і з поганими інформаціями про загрозливі для американської безпеки, дають себе підштовхувати до дій, які роблять з них насправді зрадників З'єднаних Штатів». Дотепер говорилось про боротьбу студентів за покращення умов життя в кемпусах, боротьбу за реформу навчання, за розв'язку різних проблем університетських студій. Тепер говориться вже про виразне виставлення студентів у справі, які стосуються місця американського високого шкільництва та близько 5-мільйонних кадрів студентства (не рахуючи жінок) в загальній державно-оборонній системі. Вимоги студентів ідуть виразно по лінії становлення комунізму: що високе шкільництво й студентська молодь мусять бути різко й строго відмежовані від усього, що пахне військом і обороною. Але таке становлення студентства у вільному світі, бо в СССР і сателітних країнах всі школи строго підпорядковані контролю з боку партії і війська.

Найприкріше в тій історії те, що адміністрація навіть таких високих шкіл, як Колумбійський чи Гарвардський університети, дозволяє незначній частині своїх студентів тероризувати провід і професорський склад. Ректори університетів не викликають поліцію проти злочинних авантюристів, а коли хтось із них зв'язується це зробити, то племню професорів дискредитується такого ректора і касусе постанови про покарання вивуляється. Редактор «Нешенел Рев'ю» Вільям Баклі табував у сивидкованій статті зневажливий підхід до поліції, як ніби якогось злочинного апарату, що ним високі школи не повинні послуговуватися в обороні ладу і порядку на своєму терені. У сивидкованій статті «Гарвард і поліція» Баклі пригадує, що поліція є державним органом задля збереження ладу і порядку. Деякі студентські групи, свідомі безкарності їх дій, приходять до університету узброєні, як до битви з ворогом!

Плеканий в американських високих школах священний принцип академічної свободи, зловживаний невеликою меншістю студентів, що захопилися лівими гаслами або просто перебувають на ворожій службі, довів до такої анархізації відносин, яка вже порушує інтереси оборони З'єднаних Штатів. За прийнятим в Америці традиційним звичаєм абсолютистських приватних шкіл уважалося за свій моральний обов'язок підтримувати їх своїми грошми. Вони, як також батьки й широкі громадянство, ба навіть більшість студентів вимагають енергійного прикоротування отих жалюгідних авантур, які приносять посередню і безпосередню користь ворогові. Цитований Дейвід Лоренс пригадує президентові Ніксонові, що він є конституційним головним зверхником збройних сил Америки і тому, бачачи поблагливість, залюбки чини безальтернативні університетських властей, повинен вжити рішучих заходів, щоб покінчити з отими скандальними відносинами.

Олекса Повстенко
ХРАМ СВ. СОФІЇ Й ДОЛЯ
АРХІТЕКТУРНИХ ПАМ'ЯТОК
ВЕЛИКОКНЯЖОЇ ДОБИ

(2)

Неперевершеної краси оздоба інтер'єру катедр св. Софії також ставиться автором на належне й місце. І тут говориться про високу майстерність творців мистецьких композицій внутрішнього оздоблення катедр:

«Головним елементом внутрішнього оздоблення собору є монументальні, мозаичні і фресковий живопис. Посадження мозаїк з фресками в одному пам'ятнику ніде не зустрічається у візантійських храмах і є особливостю Софії Київської.
Софійські мозаїки — одні з найпрекрасніших за своєю барвистістю. В них своєрідно поєднуються архітектурні форми з надзвичайною красою та яскравістю кольору, то приглушені благородних пітонів, яких досягнуто завдяки багатству найразноманітніших відтінків одного й того ж кольору. Всього в мозаичній палаті Софії Київської налічується 117 відтінків при 18 основних кольорах.
Впроваджені дослідження катедр св. Софії виявляють все нові відкриття шедеврів фрескового і мозаїчного мистецтва, методи виконання мистецьких ком-

ДЕ ГОЛЛЬ ЗАБЕЗПЕЧУЄ
МАЙБУТНЄ

Париж. — Понад 4 мільйони доларів витрачено вже на друк величезних плякатів, на яких стоїть одне — єдине слово — «Так!». Скільки коштів витратили на пропаганду, зв'язану з референдумом, що відбувається у Франції 27 квітня, поки що не відомо. Попередні вибори коштували вдвічі більше. Ці суми на американські розміри — смішно малі. Але справа не в сумах. Кампанія за і проти референдуму в справі регіоналізації Франції та в справі реформи Сенату перевернула своїми розмірами й пристрасними виголосами. Чому? Це не найкраще окреслює Жіскар д'Естен, який залишив деґоллівський тобір кілька днів тому, виступивши проти референдуму, тобто за «ні!». Він заявив, що в даному випадку нема потреби підтримувати де Голля за всяку ціну, бо у Франції криза неясна. Коли йшлося про нову конституцію, коли йшлося про алжирський проблему, — було ясно, що тільки де Голль може врятувати Францію, і треба було його підтримувати. У виборах минулого року йшлося про рятівника Франції від хаосу та анархії і треба було підтримати де Голля, як гаранта порядку й стабільності. Тепер ситуація не є кризовою, де Голль не має потреби проводити плебісцит і хай краще провалиться, як має під покривом утримання стабільності обмежувати демократичні свободи.

Де Голль поставив дуже виразно референдум у площину плебісциту, заявивши, що коли народ не виявить до нього довіри, то він негайно уступить.
У чому ж властиво справа? Де Голль це людина, яка вміла завжди дивувати майбутнє. Напередодні війни він правильно передбачив роль панцерної зброї. Під час війни правильно зрозумів, що єдиним шляхом для всіх імперій є деколонізація і шукання співжиття в добровільності, а в спільності інтересів. Перебіг війни потвердив слушність його стратегії, повсюди часи потвердили слушність деколонізації, а в спільності інтересів імперій і він зумів зламати консерватизм навіть у випадку Алжирії.
Та має він розуміння ще однієї, досі не розв'язаної проблеми: необхідність погодити капітал з працею, машину з людиною, продуктивний процес із збереженням гідності людини. Це велике діло партиципації продукуючих у продуктивному процесі він хоче здійснювати шляхом поділу країни на округи — регіони, в межах яких здійснюється би певна децентрація, а з тим зменшення в тиск капіталу й механізації. Округи творяться з баз колишніх країв, і це задовольнить регіональні патріотизм мас, зокрема сильний у державі, яка складалася шляхом чи то чистого підбою (Пруссія), чи то релігійних воєн, чи то насильної централізації за революції (Бретань).

Коли б де Голль вимагав «так» за регіоналізацію, він мав би легкий і повний успіх. Але він до того долучив доволі штучно питання Сенату.

За час деґоллівського режиму Сенат багато разів відкидав різні закони, схвалені в нижній палаті, бо Сенат складається за іншим ключем, як Палата Депутатів. Тепер де Голль пропонує, щоб Сенат став репрезентативним продуктивних і громадських сил майбутніх округів. Склад його має нарадовити кооперативну раду, позбавлену політичного забарвлення. А це у висліді змело б його до ролі дорадника, а коли послідовно думати, то привело б до знесення галльської дії Палати Депутатів, що означало б введення однопалатної законодавчої системи. Тут саме де Голль натрапив на спротив, і то не тільки традиційної опозиції, але й випробуваних прихильників, як названий вище Жіскар д'Естен.

Противники підносять і ряд інших важких аргументів. Великі прихильники децентралізації і партиципації кажуть, що здійснення ідеї погодження капіталу з працюючими, машина й людина це — основна проблема модерного суспільства. Але побудова справді модерного суспільства вимагає і модерної політичної системи. Однопалатна законодавча система являла собою регрес.
Де Голль ці аргументи не переконує. Не тільки тому, що він хоче по собі забезпечити далеке майбутнє, але й тому, що вважає, що прикметою модерних часів є зменшення ролі політичних доктрин і зріст прагматичного підходу до проблем. Тобто — бачити майбутнє народу, а не ідеологій чи програм. Тут у нього видно його моральнянську політичну форму, яку йому закладають ліви противники, нагадуючи, що фашизм, між іншим, спирався на Моррса. Але ці закони мають таку ж вартість, як закони с. о. годнішнього Папі відповідальності за інквізицію, скринджання Римом св.св. Кирила й Методія або спасання Яна Гуса.

Як бачимо, обидві сторони мають свою рацію. Кампанія дуже напружена. Досі де Голль виграв. Всі інститути досліду громадської думки стверджують, що число голосувачів «так» зростає. Але воно не перейшло ще 50%, а друга половина — не ршена. Ледве три тижні тому розіслав управленню до голосування брошуру про проблеми референдуму. Вона має 30 сторінок друку і понад 130 параграфів. Хто з маси буде в ній розбиратися? Основну роль грає особа де Голля, і він свою особу розігрує з усім талантом старого актора.
Досі він завжди, як висловився злого один публіцист, грав роллю суворого батька, що поважає дітей, вимагає від них послушну. В останній промові він виступив як дідусь, що радить своїм внукам, поклинаючись на успішний досвід свого життя, на все ним зроблене, на (Закінчення на стор. 3-й)

посидів, оригінальні конструктивні форми та архітектурні деталі. Ці нові відкриття в св. Софії викликали зацікавлення ними цілої плеяди молодих учених, які залюбки працюють в ділянці дослідження цього золотого періоду культури і мистецтва великокняжої доби України. На ювілейній науковій конференції катедр св. Софії висвітлювалося також і ці питання:

«Найцінніші матеріали по історії побуту і культури древніх слов'ян дає вивчення світських фресок. В Софійському соборі зберігається найбільш повний і найбільш повний для XI століття комплекс фрескового живопису. Розкриття характеру стародавніх зображень, їх самобутності, приналежності майстрів до певної школи, історія оформлення зовнішніх стін собору в порівнянні з іншими пам'ятками цього періоду — це далеко не повний перелік робіт, котрі тепер проваляються в музеї.

Не тільки архітекти й мистецтвознавці знаходять матеріал для досліджень в Софійському соборі. Історики музики і театру, зоологи та інші спеціалісти знайшли тут дані для всіх нових і нових відкриттів. Вони, наприклад, твердять, посилаючись на фреску собору, як на одне з джерел, що кияни знали в XI столітті смичковий інструмент, які нагадують скрипку, що тисячу років тому в околицях Києва водились леопарди».

Із статті Олександра Радченка — «930 років Київської Софії» («Наша Культура», ч. 6, Варшава, 1968 р.) довідуюся про справді величезний обсяг науково-реставраційних робіт в катедрі, які нібито вже закінчені:

«У 1964 році реставраційні роботи повністю закінчені. Очам відвідувачів відкрито до 3.000 квадратних метрів фресок та понад 260 квадрат. метрів мозаїк. Це

ЕМІГРАНТИ З УКРАЇНИ
У ЛЬВОВІ

(2)

Жили у Львові два діти УНР: Валентин Садовський з жінкою Лідією, що згодом виїхав на наукову працю до Чехії, та інженер — архітект Сергій Тимошенко, міністер шляхів.

Часами перебував у Львові генерал — хорунжий Армії УНР, більше знайний, як повстанський діяч, помічник генерала Омеляновича — Павленка в Зимовому Поході, Юрко Тютюнник. Його родина жила в о. Вобієвича, жінка якого була сестрою його дідуся, Мала Устиянович, приятельня Ольга Колбилянської з часів побуту в Сучаві. Юрко Тютюнник приїжджав на наради з керівниками київських січових стрільців.

Жив у Львові також його ад'ютант Добровольський, спочатку разом з Валентином Садовським, а коли до нього приїхала жінка, став безпритульним, і Донцов узяв його жити до своєї родини, і аж коли Садовський виїхав до Чехії, він вернувся до своєї кінноти. Та не надовго, бо Ю. Тютюнник разом зі своїми однокласниками перейшов совєтський кордон коло Кам'яни Подільської і був затриманий ГПУ. Шойно коли львівські кооператори їздили до Києва, приступив до них Юлія Павличковська в оперовому театрі Добровольський, представив свою жінку, якимось жидівку, обіцяв, що приїде ще поговорити, але не явився...

Також ревно і віддано працювали в Т-ві жінки емігрантів. Головним рушієм цієї праці була Наталя Вікторівна Дорошенко, згодом Савченко, бібліотекарка Матеріально-Технічної Школи «Просвіта», а радо допомагали їй п. Валентина Завадська, інж. Наталія з Пироговських Зибенко та інші при потребі.

В той час, коли я була членом Управи Т-ва, прислали з табору в Польщі 10-літнього дівчинку Калюжну, з однією короткою ногою, з проханням віддати її на операцію. Я погодилася опікуватися нею. В дитячій шпиталі на Личакові професор сказав, що такі операції робитимуть лише перед 10-ми роками, і спитав дівчинку, скільки має літ. На моє здивування вона сказала, що має дев'ять літ, а пізніше виявила мені, що дуже хотіла мати нормальну ногу. Професор успішно зробив операцію, а сердечні лікарки Кришталська й Гумецька пильнували, щоб завішана з татаром нога цієї дівчини була збачена. Ще два місяці по виході зі шпиталю треба було з нею ходити на контроль, і вона весь час перебувала в нас. Правда, батьки дівчинки ченьмо подякували, але вона сама, мала хитруня, ніколи не відкучувалася.

Жінки заряджували також тією льотерією, на яку мистці малювали — емігранти подарували картини. Зібрані гроші вислали до військового табору в Польщі, до ге-

свідчить, що Софійський собор у Києві зберігає найбільш повний і найповніший комплекс розписів XI століття, який дає найбільш цілкове уявлення про систему середньовічного живопису».

Далі в цій же статті говориться про публікації науково-дослідних робіт, яких також ніби вже чимало надруковано і ще багато готується до друку (хоч, на нашу думку, архітектурно-археологічних досліджень катедр св. Софії та вивчення її надзвичайно досконалої оздоби ще вистачить на декілька грядучих поколінь дослідників):

«У Софійському музеї одночасно з реставрацією проводились ретельні науково-дослідні роботи, архітектурно-археологічні дослідження. На основі нових матеріалів дослідження науковці співробітників опрацювали проект реконструкції первісного вигляду Софійського собору і виготовили його макет. Видано та готується до друку ряд робіт та монографій про архітектуру та монументальний живопис Софії Київської.

Крім цього, музей проводить велику популяризаційну роботу. Коло 500.000 експонатів, у тому числі й велика кількість закордонних гостей і туристів щороку оглядають всевітнові пам'ятники — Софійський собор».

Все це, звичайно, висвітлювалося у відповідних доповідях і, як видно з усього, ця ювілейна наукова конференція, присвячена 930-літтю катедр св. Софії в Києві, проходила на високому науковому рівні, і що навіть у коротких газетних повідомленнях про неї виразно відзеркалюється свято-піднесений настрій в зв'язку з цим неперевершеним храмом-ювілянтном, відчувається також і гордість за свою національну

ПЕРЕМИШЛЬ В СВІТЛІ КУЛЬТУРИ
ТА МИСТЕЦТВА

(2)

Коли наш Музичний Інститут у співпраці з професором Вітошинським, Вітацьким та Цегельським дав нам ряд скрипалів на чолі із згодом знісним Криком, то й полк. Красицький взяв у душу своїх учнів — члестів ніжність у виконуваних гри на цьому дідьковому інструменті. Гордий був Перемиський із свого композитора Богдана Вахнянина, веселу композицію якого «Вудим здоров'я» або «Вен Гур» співав ще, здається, так недавно цілий розбавлений Львів.

З Перемішля поїхав проф. Я. Форостина у місто Стрий, щоб там продовжувати ширення музичної культури. Не забули духи княжих скриньок про старовину нашу бандуру, і не раз сотник Гонта відтворював слухачам мистецькі фрагменти бенкетування на княжому банкеті, а іноколи струни його бандури оповідали сумні легенди з наїзду татар на Перемиський, про що також шепотіли в місячні ночі старовинні пісататарські мурі на Вахтовій вулиці.

Не чужою була бандура й Василеві Нагайському, Володженцеві Вушковичу та Ур. Федаківі, коли дуже часто в народних поїздках вони співали нам про Січ і Козацтво.

До народних свят та фестивалів мав Перемиський добру оркестру «Просвіти», а на вокальних концертах виступала струнна оркестра з поблизького Вігрова, яку вивчили отці Василіяни: Юлія Манько й Дирда. А коли Богослужби в катедрі прикрашав своїм співом хор богословів під батогом о. Дем'януха (не було без того, аби там не вплив «своїх чотирьох центів» старий дід Василіяна), то не уступав йому на Засянні в церкві о. Василія михайлів хор під диригентурою д-ра Чубинського.

Та не жаліли музи Перемішля й інших діячів мистецтва: малярка Олена Кульчицька дала нам незабутні фрагменти грози першої війни (1914), а її сестра Ольга пестила наш зір прекрасними зображеннями народних мотивів у килимартві. Коли Микола Вороний вернувся з Перемішля в Київ, то не забув написати на сторінках таємної преси спогад про дім сестер Кульчицьких, що його назвав святою нашою народною мистецтва.

Дужий, Ковальчук та багато інших.

Хочу ще щось розповісти про останнього голову Товариства. Коли більшовики в серні 1939 року зайняли перший раз Львів, прийшов до бібліотеки НТШ незнайний тип, що відрекомендував себе дуже відповідним назвиськом Зленко, і кинув на стіл календар — альманах «Дніпро» зі статтю Володимира Вікторівна Дорошенка про Головного Отамана Симона Петлюру. «Це була хвилина», — казав мені пізніше сам Володя, — коли я рішив при першій же нагоді виїхати в світ-за-очі на захід».

Про Америку в той час і не снілося... (Кінець)

святиню не одних тільки киян, а більшість громадян України і всіх українців, розсіяних на еміграції.

Учасники конференції мали нагоду оглянути спеціально пристосовані до неї виставки. Ось і про них була публікована коротка інформація:

«В Софійському музеї створена експозиція, яка в історичній послідовності показує розвиток стародавньої кам'яної архітектури, монументального живопису і скульптури з кінця X до XIV століття.

В рамках конференції були влаштовані дві виставки. На виставці «Софія Київська у виданнях» були представлені численні монографії про визначний пам'ятник історії світової культури на іноземних мовах народів СР-СР, а також книги з окремих питань історії архітектури, будівельної техніки, монументального живопису, скульптури, художньо-декоративного оздоблення собору та інших архітектурних пам'яток ансамблю Софії Київської».

Докладніше про ці виставки говорить у своїй цінній статті «Пам'ятки світової культури» Орина Голованів («Культура і Життя», Київ, 1968 р.). Тим часом до нас дійшла лише одна, справді високомистецька праця, присвячена 930-літтю храму св. Софії — прекрасна граюра М. Ватечка — «Ван Софії Київської», друкована з оригінальної дошки у Ван-і-Сайт, у Торонто (Канада). (Далі буде)

НАША НАДІЙНА МОЛОДА ЗМІНА

16-го жовтня в залі УСО "Гриб" у Філадельфії і цього року відбулася зустріч молодих професіоналістів з громадянством. Присутніх понад 100 осіб. Голова Окр. Ради п-і Л. Дяченко привітала присутніх голову Централі США п-і С. Кушнар, секретарку п-і О. Грабовенську, а також усіх гостей. Ця зустріч підготувала нашою милою і невтомною реф. Молоді п-і Наталю Даниленко. Ведучою ввечора була проф. М. Трофіменко, яка у формі цікавих запитань до молодих професіоналістів і їхніх відповідей познайомила з ними присутніх і дала змогу почути їхні цікаві думки на різні теми. Молоді професіоналісти про себе:

Д-р Лариса Біланюк вивчає медицину у Вейн Універ. Дітей, одержала докторат у 1965 році. Працює в дільниці радіології в Пенсильванському Універ. Працювала рік у Гайдельбергу. Відвідала Україну і Індію. Одружена і має 2 малі дочки.

Міс Лідія Величко вивчає історію в Темпл Унів. Філадель. Диплом магістра одержала в 1968 році. Викладає історію в Технічній Гайдельбергу. Була вибрана на "королеву Свободи" на 1968 р. Відвідала Англію, Іспанію.

Міс Марта Шиприкєвич вивчає "Бізнес Адміністрейшн" в Дрексел Інст. Філадель. Диплом магістра одержала в 1967 р. Працює на посаді асистента контролера в "Нешенел Банк". Закінчила 2-річний курс укр. літератури при Пенсиль. Унів.

Міс Христина Новоженко приїхала з України в 1960 році, англійської мови зовсім не знала. Вивчала математику в Темпл Універ. Одержала диплом бакалавра в 1967 р. Працює на державній праці в Френкфорд Арсенал на компютерах. планує продовжувати студії.

Міс Зірка Боліко - Погоріло вивчала спочатку англійську мову і літературу, а потім бібліотечарство. Диплом магістра одержала в 1966 році в Дрексел Інст. Працює у Вільсон бібліотеці Філадель. Належить до 98 від. США і до ООЧСУ, одружена і має 8-місячного сина.

Міс Марта Галій вивчала мови в Америкен Унів. у Вашингтоні, одержала диплом бакалавра. Працювала в Конгресовій бібліотеці. Була закордоном. Планує продовжувати студії.

Далі ведуча перейшла до запитань. Запитання: Чи професіоналісти мають якісь труднощі під час студії, або при одержанні праці?

Відповідь: ніякої різниці між студентами професори не роблять, особливо, коли студентка пильно учиться, цікавиться своїм фахом і думає йому присвятитись. Так само і при одержанні праці бувають випадки, коли за-

питують, чи діяльність планує скоро одержити чи не залишити працю.

Запитання: Чи є у вашому фаху рівновартість з мужчинами у платні і можливостях одержати підвищення?

Відповідь: різниці нема, а підвищення дістає той, хто має більшу освіту або надзвичайні здібності і великий досвід.

Запитання: Як ставиться до вашого фаху родина і оточення? (мова йде про мужеські фахи).

Д-р Л. Біланюк, міс М. Шиприкєвич, міс Л. Величко та Х. Новоженко відповіли, що: зовсім не є важливо, що про їхній фах думають інші, кожна з них свій фах любить і працює з задоволенням. Батьки можуть дорадувати, але вибрати фах для себе мусить кожна молода особа сама.

Запитання: Яка реакція молоді на світові події?

Відповідь: звичайно уєї читають газети, журнали, слухають новини і цілком в курсі світових подій.

Запитання: Чи укр. оточення впливає на формування світогляду молодих людей?

Відповідь: звичайно і навіть дуже впливає.

Яку роль має відігравати жінка професіоналістка в нашому житті?

Відповідь: міс М. Шиприкєвич думає, що при всіх нагодах треба ширити правду про Україну і спростовувати помилки там, де вони виникають. Д-р Л. Біланюк думає, що треба сумлінно працювати і тоді чужинці самі будуть ширити про нас добру славу. Міс Л. Величко думає, що треба приваждно знайомити чужинців з нашою історією і географією, що вона робить серед своїх учнів.

Запитання: Що в укр. громаді є позитивне і що негативне? Міс М. Шиприкєвич, п-на М. Галій, д-р Л. Біланюк та інші молоді гості уважають, що розсварення в нашій громаді є ганебним явищем, а причини до нього є дуже незначні у порівнянні з тими подіями, що відбуваються на Рідних Землях. Там українці, ризикуючи своїм життям і життям своїх найдорожчих, боронять

Українську мову і культуру, вони потребують нашої підтримки, а це може зробити лише об'єднана сильна громада. Чужинці, особливо студенти, так само цікавляться нами, читають у пресі про наші успіхи і добре було б, щоб вони у нас були. Група наших молодих професіоналісток репрезентувала і віддзеркалювала думки і почуття тисяч їхніх ровесників, які вирости і дістали освіту уже тут на еміграції і варто до цих думок прислухатись. У дискусії взяли участь: п-на С. Пушкар, п-і О. Грабовенська, п-і Л. Дяченко, інж. Даниленко, п-і М. Ганіна, п-і Т. Овіль, п-і М. Кочерган, п-і Д. Слонська та інші.

П-і Л. Дяченко подякувала молодим професіоналісткам, присутнім, а також молодим союзникам за чай і домашнє печиво. На цьому цей цікавий і корисний вечір закінчився.

М. Ганіна прес. реф.

ВСТУПАТЕ В ЧЛЕНІ УНІОСОЗУ!

ПЕРЕМИШЛЬ В СВІТЛІ КУЛЬТУРИ ТА МИСТЕЦТВА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ру або ідально з кавказького горіха "майстер-штук" — у другого, то жалко вам, що такий архівар не може бути лише предметом подиву, а піде в уживання.

Щедрим був дух мистецтва в перемиській землі навіть для таких ділянок, як філателістика чи нумізматику, яку гідно репрезентував на показав абсолютний перемиської гімназії Федорович з Корманіч, і хоча був з переконання "старорусин", все виступав під українськими барвами.

Замилування до квітів, помистецький уложені їх кльомби, а навіть симетрично розсажені троянди перед вікнами наших домі свідчили також про культуру нашого народу. А що культура і мистецтво аполітичні, то годі промовчати про наших сусідів, з якими приходилося в тій ділянці інколи зустрічати шпиди. Вони дуже час-

то демонстрували по своїх музеях та архівах свідомо або несвідомо наше мистецтво та культуру, а то й власну історію, яка розвивалася паралельно з нашою історією на наших, нам пограбованих землях.

Наведені факти, назви, дані і прізвиська — хоч вони далеко не повні, вказують про завжди живе культурне і мистецьке життя Перемиської гімназії Федорович з Корманіч, і хоча був з переконання "старорусин", все виступав під українськими барвами.

(Кінець)

РІЧНИЙ КОНЦЕРТ УЧНІВ МУЗИЧНОЇ ШКОЛИ ім. ВАДИМА КІПИ

відбудеться в НЕДІЛЮ, 27-го КВІТНЯ 1969 РОКУ в приміщенні УКРАЇНСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК у США 206 В. 100-та вул., Нью Йорк, Н. Й.

Початок в год. 2-ій дня Вхід вільний

Філадельфія, неділя, 27 квітня 1969 р. УКРАЇНСЬКА ФІЛЬМОВА СТУДІЯ РОМАНА ВЛЮД "РОЛІНА" в ДІТРОПІТІ Т-ВО ЗА УКРАЇНСЬКІ ПАТРИЯРХАТ у ФІЛЬДЕЛЬФІІ запрошують

усе Громадянство Філадельфії і околиці на ДОКУМЕНТАЛЬНИЙ ТА ЗВУКОВО-КОЛЬОРОВИЙ ФІЛЬМ

З ВІДВІДИН В КАНАДІ І В ЗСА ЙОГО БЛАЖЕНСТВА ВЕРХОВНОГО АРХІЄПІСКОПА КАРДИНАЛА ІОСИФА СЛІПОГО

Автор тексту і голос: о. д-р В. ГАВЛІЧ, ЧСВВ Неділя, 27-го квітня 1969 року, о год. 6-ій веч. у Філадельфії, Па. Школа Бенджамін Френклін при Брод і Грін вул.

Успіхи Богдана Федішина

Богдан Федішин син пані Ольги й Теодора із Честер Спрінгс, Па. є сеньйором в Давнінгтон Гай Скул та одним з найкращих оркестрантів шкільної оркестри. Богдан був одним з учнів цієї школи вибраний репрезентувати її на стейтовім музичнім фестивалі трьох стейтів в Черші Пенсильвенія. Цей фестиваль був спонсорований Пенсильвенійською музичною асоціацією. Богдан виступав 6, 7 і 8-го березня 1969 року в Черші. Раніше Богдан виступав у "Валлей Фордж" і Окотата, Пенсильвенія. Молодому Богданові бажало даліших успіхів. П'ятичленна родина п-на Федішиних є членами УНС.

Мистецька виставка Я. Геруляк в Нью Йорку

В суботу, 26 квітня ц. о. в залі Літературно-Мистецького Клубу в Нью Йорку, 149 — 2-га Авеню год. 7 ввечером, відбудеться відкриття виставки керамічних скульптур, рисунків, килимів та театральних масок, знайомих вже нашій публіці (зокрема з театральних декорацій та костюмів) скульпторки Ярослави Геруляк. Це буде найцікавіша досі мистецька демонстрація в цьому сезоні, і наша публіка вперше матиме нагоду побачити багато її творів нарад. Мистецтво Я. Геруляк є унікальним і годі навіть прибіжно порівняти її речі до когосьбудь іншого з українських мистців. Вона кладе велику вагу на докладність виконання та функційність

задуму, при чому розмах її рисунків та кольорит є такою переконливою, що цілість мистецької концепції дає зразки на рівні сучасного світового мистецтва, хоч багату її творів мають продумано українське звучання. Ця оригінальність здобула їй вже належне призначення в галереях: Вернай Жем в Парижі, музей "Артс Енд Крафтс" і "Америка Гавз" в Нью Йорку та галереях в Чикаго, Монреалі та Нью Рошель. Як зазначено, буде відкрита виставка в суботу 26 квітня, 7—10 год., в неділю 27 — 1—6 год., в п'ятницю 2 травня від 6—9 веч., субота 3 травня від 1—7 год. Закінчення виставки буде в неділю 4 травня, 1—7 год. ввечора.

Л. Гуцалюк

„Радянська Україна“ стверджує втечу молоді з села

Київ. — Орган ЦК комуністичної партії України, щоденник „Радянська Україна“, опублікував в числі від 29 березня 1969 р. офіційне підтвердження факту, що із сіль відбувається в Україні масова втеча молоді. В рубриці „Партійне життя“, в статті „З думою про молодість“, виявлені турботи комуністичних організацій масово поширення втечі сільської молоді в місто, в армію, куди завгодно, аби лише геть із закріпаченого села. „Проблема ось уже кілька років не сходить з порядку денного всіх колгоспних парторганізацій нашої району. Дебатована вона й на партійних активах, бюро, на пленумах. І тут тут задає комуніст Ю. Ю. Пітра. Сказав він тоді прибіжно отцю: — А ви помітили, що рік у рік серед-

ній вік працюючого колгоспника збільшується. Молодь їде з села. Тож думаю собі, кого ми через років так десять — п'ятнадцять посадимо за кермо тієї техніки, яка невпинно надходить до колгоспів? Проведені райкомом соціологічні дослідження показали, що в деяких селах за останні роки поменшало молоді. Одні вступають до вузів, технікумів, дуть службу до лав Радянської Армії, інші через брак відповідної роботи в колгоспі влаштовуються в містах і робітничих селищах. Партійний секретар Закарпатської області Черв'якський визнав на сторінках „Радянської України“, що молоді „виїждять“, точніше ж втікає із сіл через економічні міркування та тому, що в колгоспному селі нема нічого для духовного зростання людини.

ДЕ ГОЛЛЬ ЗАБЕЗПЕЧУЄ

(Продовження зі стор. 2-ій)

привернення традицій країни, в ім'я здійснення партіципації, яка є гаслом нашої доби в усьому світі. Опозиція розігрує гру на далеко нижчому рівні.

Але вислід гри залишається непевним. Опозиція слушно закидає урядовій партії, а тим і де Голлю, поважне натягнення в сполучуванні проблем регіоналізації та Сенату, заламорування громадянської думки складною брошурою, в якій знаходиться проєкт закону, що не перейшов через створені де Голлем інстанції, тиск погрозами про свій негайний відхід у випадку провалу. Пересічний француз хотів би відкласти якнайдалі рішення майбутнього, яке стане на порядок дня зі смертю де Голля. Тут усі мають острах і почуття непевності. Але француз не любить, коли йому „скручують руку“, тобто змушують висловлюватися чи будь-що робити під тиском.

І тому вислід цього референдуму залишатиметься непевним до хвилини підрахунку видаєних голосів. Де Голль кинув на вагу все, що мав. Воно важить багато. Протиники кидують на вагу тільки підсвідоме. Але те підсвідоме для французів грає велику роль. Це тема для окремого диспу з Люстраціями зовсім іншого порядку. Але треба сказати, що де Голль має за собою також підсвідоме. А в першу чергу: ніхто собі в суті речі не уявляє Франції без де Голля за його життя. І це правдоподібно вирішить референдум в його користь.

Т. Дж.

Отець Дмитро Поперечний пожертвував 250,000 пезів на пам'ятник Тарасові Шевченкові в Аргентині

Буенос Айрес. — Веч. о. Дмитро Поперечний, капелан української католицької громади Кордобі, в Аргентині, минулого року пожертвував на будівлю пам'ятника Тарасові Шевченкові 100 000 аргентинських пезів. Як свідчення, зобов'язаний обігом убогості, Веч. о. Д. Поперечний відкладає кожний грин, і закладає скромною життю він зміг у квітні цього року передати Комітету будови пам'ятника Т. Шевченкові ще одну пожертву, в сумі 150 000 пезів, отже разом цей релігійний діяч і патріот пожертвував на будівлю пам'ятника 250 000 арг.

пезів — суму, якої ще не досягли багато з українських промисловців, купців, лікарів та ін. у тій країні. Тимчасовик „Українське Слово“ з Буенос Айресу в числі з 20-го квітня інформував, що о. Дмитро Поперечний „чим своїм даром мав на меті не тільки конкретну фінансову допомогу, для великої асенаціональної справи, але також бажав своїм прикладом зрушити національні суїцільні членими членами нашої спільноти, що, розбавляючи, забувають про свої основні обов'язки супроти свого народу і Церкви наших батьків“.

УПРАВА НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім. ШЕВЧЕНКА в ЗСА та ДИРЕКЦІЯ МАТЕМАТИЧНО-ПРИРОДНИЧО-ЛІКАРСЬКОЇ СЕКЦІИ зі смутком повідомляють Членів НТШ і Прихильників Української Вільної Академії, що 20-го квітня 1969 р. відійшла у Вічність

Д-р ЛЮБОВ ЗАФІЙОВСЬКА

Дієвий член НТШ, б. професор ботаніки Київського університету, науковець-дослідник фізіологічного Інституту в Києві, визначний науковець ботанико-цитолог, автор численних наукових праць і член американських наукових товариств.

ВІЧНА ЇЇ ПАМ'ЯТЬ!

ВІШ. Рідні Покойної складасмо щирі слова співчуття.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США з великим смутком повідомляє, що 20-го квітня 1969 року померла

Проф. Д-р ЛЮБОВ ДАНИЛІВНА ЗАФІЙОВСЬКА

Дієвий Член Академії. Родина і Друзини Покойної, виставляємо глибоко співчуття.

УПРАВА УВАН у США

ОСЕРЕДОК СУМА ім. ген-хор. ТАРАСА ЧУПРИНКИ в НЬО ЙОРКУ

ЮВІЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ З НАГОДИ 20-РІЧЧЯ ОСЕРЕДКУ (ВЕЧІР ПІСНІ, МУЗИКИ, ТАНКУ І СЛОВА) в суботу, 17-го травня 1969 р. о год. 7-ій веч.

в АУДИТОРІІ STUYVESANT HIGH SCHOOL 15-й вул. (між 1-ю і 2-ю евангелі) в Нью Йорку

В ПРОГРАМІ: Дієвий хор під кер. інж. Романа Степаніка, Асамбля Вандуристок під кер. Пайла Даниліва, Танцювальний Асамбля „Верховинці“ під кер. Олега Генці, Танцювальна група молодшого Юнацтва під кер. п. Дарі Генці, соці і дуети. Аккомпанімент — Тарас Левинський.

На вище поданий Вечір щиро запрошуємо Українське Громадянство м. Нью Йорку й околиці.

ЗАХОДОМ 86-го ВІДДІЛУ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ ім. О. ТЕЛІГІ відбудеться

Літературний Вечір МИКОЛИ ПОНЕДІЛКА

(З НАГОДИ ПОЯВИ НОВОЇ ЗВІРКИ ОПОВІДАЛЬ „ЗОРЕПАД“) в суботу, 17-го травня 1969 року, о годині 6-ій веч. в залі УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ СВ. ТРОЇЦІ при 836 Lyons Avenue в Ірвінгтоні, Н. Дж.

РІВНОЧАСНО ВІДБУДЕТЬСЯ Виставка картин-дереворитів ЯКОВА ГНІЗДОВСЬКОГО

Ідеї програми — солодке при чаю і каві. Вступ 2.00 дол.

УКРАЇНСЬКА „РІДНА ШКОЛА“ при ЦЕРКВІ СВ. МИХАІЛА в НЬО ГЕЙВЕНІ, Конн.

МАС ШАНУ ЗАПРОСИТИ ВАС З РОДИНОЮ НА ВЕСНЯНУ ЗАБАВУ

Дня 3-го травня 1969 року Год. 9-та веч. в ЦЕРКОВНІ ЗАЛІ при 563 George St., NEW HAVEN, Conn.

ВІДОМА ОРКЕСТРА „ГІРЯКА“ з НЬО ЙОРКУ

ВИБІР КОРОЛЕВИ БУФЕТ В ЗАРЯДІ ПАНЬ

Вступ \$3.00 Студенти \$2.00

Богдан Федішин

Мистецька виставка Я. Геруляк в Нью Йорку

В суботу, 26 квітня ц. о. в залі Літературно-Мистецького Клубу в Нью Йорку, 149 — 2-га Авеню год. 7 ввечером, відбудеться відкриття виставки керамічних скульптур, рисунків, килимів та театральних масок, знайомих вже нашій публіці (зокрема з театральних декорацій та костюмів) скульпторки Ярослави Геруляк. Це буде найцікавіша досі мистецька демонстрація в цьому сезоні, і наша публіка вперше матиме нагоду побачити багато її творів нарад. Мистецтво Я. Геруляк є унікальним і годі навіть прибіжно порівняти її речі до когосьбудь іншого з українських мистців. Вона кладе велику вагу на докладність виконання та функційність

задуму, при чому розмах її рисунків та кольорит є такою переконливою, що цілість мистецької концепції дає зразки на рівні сучасного світового мистецтва, хоч багату її творів мають продумано українське звучання. Ця оригінальність здобула їй вже належне призначення в галереях: Вернай Жем в Парижі, музей "Артс Енд Крафтс" і "Америка Гавз" в Нью Йорку та галереях в Чикаго, Монреалі та Нью Рошель. Як зазначено, буде відкрита виставка в суботу 26 квітня, 7—10 год., в неділю 27 — 1—6 год., в п'ятницю 2 травня від 6—9 веч., субота 3 травня від 1—7 год. Закінчення виставки буде в неділю 4 травня, 1—7 год. ввечора.

Л. Гуцалюк

„Радянська Україна“ стверджує втечу молоді з села

Київ. — Орган ЦК комуністичної партії України, щоденник „Радянська Україна“, опублікував в числі від 29 березня 1969 р. офіційне підтвердження факту, що із сіль відбувається в Україні масова втеча молоді. В рубриці „Партійне життя“, в статті „З думою про молодість“, виявлені турботи комуністичних організацій масово поширення втечі сільської молоді в місто, в армію, куди завгодно, аби лише геть із закріпаченого села. „Проблема ось уже кілька років не сходить з порядку денного всіх колгоспних парторганізацій нашої району. Дебатована вона й на партійних активах, бюро, на пленумах. І тут тут задає комуніст Ю. Ю. Пітра. Сказав він тоді прибіжно отцю: — А ви помітили, що рік у рік серед-

ній вік працюючого колгоспника збільшується. Молодь їде з села. Тож думаю собі, кого ми через років так десять — п'ятнадцять посадимо за кермо тієї техніки, яка невпинно надходить до колгоспів? Проведені райкомом соціологічні дослідження показали, що в деяких селах за останні роки поменшало молоді. Одні вступають до вузів, технікумів, дуть службу до лав Радянської Армії, інші через брак відповідної роботи в колгоспі влаштовуються в містах і робітничих селищах. Партійний секретар Закарпатської області Черв'якський визнав на сторінках „Радянської України“, що молоді „виїждять“, точніше ж втікає із сіл через економічні міркування та тому, що в колгоспному селі нема нічого для духовного зростання людини.

ДЕ ГОЛЛЬ ЗАБЕЗПЕЧУЄ

(Продовження зі стор. 2-ій)

привернення традицій країни, в ім'я здійснення партіципації, яка є гаслом нашої доби в усьому світі. Опозиція розігрує гру на далеко нижчому рівні.

Але вислід гри залишається непевним. Опозиція слушно закидає урядовій партії, а тим і де Голлю, поважне натягнення в сполучуванні проблем регіоналізації та Сенату, заламорування громадянської думки складною брошурою, в якій знаходиться проєкт закону, що не перейшов через створені де Голлем інстанції, тиск погрозами про свій негайний відхід у випадку провалу. Пересічний француз хотів би відкласти якнайдалі рішення майбутнього, яке стане на порядок дня зі смертю де Голля. Тут усі мають острах і почуття непевності. Але француз не любить, коли йому „скручують руку“, тобто змушують висловлюватися чи будь-що робити під тиском.

І тому вислід цього референдуму залишатиметься непевним до хвилини підрахунку видаєних голосів. Де Голль кинув на вагу все, що мав. Воно важить багато. Протиники кидують на вагу тільки підсвідоме. Але те підсвідоме для французів грає велику роль. Це тема для окремого диспу з Люстраціями зовсім іншого порядку. Але треба сказати, що де Голль має за собою також підсвідоме. А в першу чергу: ніхто собі в суті речі не уявляє Франції без де Голля за його життя. І це правдоподібно вирішить референдум в його користь.

Т. Дж.

Філадельфія, неділя, 27 квітня 1969 р. УКРАЇНСЬКА ФІЛЬМОВА СТУДІЯ РОМАНА ВЛЮД „РОЛІНА“ в ДІТРОПІТІ Т-ВО ЗА УКРАЇНСЬКІ ПАТРИЯРХАТ у ФІЛЬДЕЛЬФІІ запрошують

усе Громадянство Філадельфії і околиці на ДОКУМЕНТАЛЬНИЙ ТА ЗВУКОВО-КОЛЬОРОВИЙ ФІЛЬМ

З ВІДВІДИН В КАНАДІ І В ЗСА ЙОГО БЛАЖЕНСТВА ВЕРХОВНОГО АРХІЄПІСКОПА КАРДИНАЛА ІОСИФА СЛІПОГО

Автор тексту і голос: о. д-р В. ГАВЛІЧ, ЧСВВ Неділя, 27-го квітня 1969 року, о год. 6-ій веч. у Філадельфії, Па. Школа Бенджамін Френклін при Брод і Грін вул.

Датки вступу: дорослим: \$2.00, молоді: \$1.00, діти до 12-го року — даром

Квитки до бабутья: „Оріон“ при 4925 Олд Йорк Роад; М. Вижричак, при 2331 Бранн вул.

Отець Дмитро Поперечний пожертвував 250,000 пезів на пам'ятник Тарасові Шевченкові в Аргентині

Буенос Айрес. — Веч. о. Дмитро Поперечний, капелан української католицької громади Кордобі, в Аргентині, минулого року пожертвував на будівлю пам'ятника Тарасові Шевченкові 100 000 аргентинських пезів. Як свідчення, зобов'язаний обігом убогості, Веч. о. Д. Поперечний відкладає кожний грин, і закладає скромною життю він зміг у квітні цього року передати Комітету будови пам'ятника Т. Шевченкові ще одну пожертву, в сумі 150 000 пезів, отже разом цей релігійний діяч і патріот пожертвував на будівлю пам'ятника 250 000 арг.

пезів — суму, якої ще не досягли багато з українських промисловців, купців, лікарів та ін. у тій країні. Тимчасовик „Українське Слово“ з Буенос Айресу в числі з 20-го квітня інформував, що о. Дмитро Поперечний „чим своїм даром мав на меті не тільки конкретну фінансову допомогу, для великої асенаціональної справи, але також бажав своїм прикладом зрушити національні суїцільні членими членами нашої спільноти, що, розбавляючи, забувають про свої основні обов'язки супроти свого народу і Церкви наших батьків“.

УПРАВА НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім. ШЕВЧЕНКА в ЗСА та ДИРЕКЦІЯ МАТЕМАТИЧНО-ПРИРОДНИЧО-ЛІКАРСЬКОЇ СЕКЦІИ зі смутком повідомляють Членів НТШ і Прихильників Української Вільної Академії, що 20-го квітня 1969 р. відійшла у Вічність

Д-р ЛЮБОВ ЗАФІЙОВСЬКА

Дієвий член НТШ, б. професор ботаніки Київського університету, науковець-дослідник фізіологічного Інституту в Києві, визначний науковець ботанико-цитолог, автор численних наукових праць і член американських наукових товариств.

ВІЧНА ЇЇ ПАМ'ЯТЬ!

ВІШ. Рідні Покойної складасмо щирі слова співчуття.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США з великим смутком повідомляє, що 20-го квітня 1969 року померла

Проф. Д-р ЛЮБОВ ДАНИЛІВНА ЗАФІЙОВСЬКА

Дієвий Член Академії.

